

виправданості втручання у права, гарантовані статтею 8 Конвенції. Так, відповідно до п. 170 цього рішення формулювання національного законодавства повинно бути достатньо передбачуваним, щоб дати особам адекватну вказівку щодо обставин та умов, за яких державні органи мають право вдатися до заходів, що вплинуть на їхні конвенційні права (рішення від 24 квітня 2008 р. у справі «С.Г. та інші проти Болгарії» (С.Г. and Others v. Bulgaria), заява №1365/07, п. 39). Крім того, законодавство повинно забезпечувати певний рівень юридичного захисту проти свавільного втручання з боку державних органів. Існування конкретних процесуальних гарантій є у цьому контексті необхідним. Те, які саме гарантії вимагатимуться, певною мірою залежатиме від характеру та масштабів зазначеного втручання (рішення у справі «Р.Г. та J.H. проти Сполученого Королівства» (P.G. and J.H. v. the United Kingdom), заява №44787/98, п. 46, ECHR 2001-IX).

Відповідно до ст. 91 Закону України «Про Конституційний Суд України» закони, інші акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення.

Отже, відрахований податок з доходу фізичних осіб не може підлягати поверненню з дати прийняття відповідного рішення Конституційного Суду України, відповідно до якого дана норма ПКУ (підпункт 164.2.19 п. 164.2 ст. 164 Податкового кодексу України) втратила чинність з моменту ухвалення цього рішення, в силу того, що вище наведений податок справлявся з відповідного доходу в межах дії на той час чинного законодавства України, не міг завдавати майнової шкоди у вигляді утримання цього податку, оскільки був податковим обов'язком вказаної категорії фізичних осіб, який мав виконуватися відповідно до приписів Конституції України та Податкового кодексу України.

УДК 349.4(043.2)

Пивовар І.В., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

РОЗМЕЖУВАННЯ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ РОЗМІЩЕННЯ МАЛИХ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ ТА ТИМЧАСОВИХ СПОРУД

У сфері комунального управління земельним та будівельним фондом територіальних громад однією з гострих залишається проблема розміщення й функціонування малих архітектурних форм (надалі – МАФ) й тимчасових споруд (надалі – ТС). Неоднозначне законодавче визначення поняття цих об'єктів, розрізнена практика встановлення правових режимів

для них у актах органів місцевого самоврядування, яка проявляється досить часто у безпідставному ототожненні, «підміні» понять цих об'єктів значною мірою створює складнощі для суб'єктів господарювання у здійсненні їх діяльності, призводить до непорозуміння з органами місцевого самоврядування, комунальними службами, місцевими органами державної влади.

І хоча в науковій і методичній літературі міститься чимало поглядів вчених, практиків й експертів з рекомендаціями щодо вирішення правових конфліктів у цій сфері, все ж наведемо власну думку про розмежування законодавчої основи правових режимів вказаних об'єктів.

Відзначимо, що законодавцем здійснено розмежування самих понять «мала архітектурна форма» та «тимчасова споруда», а також їх правових режимів (зокрема, порядок розміщення). Термін «мала архітектурна форма» та його поняття містяться у Законі України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 №2807-IV: «мала архітектурна форма – це елемент декоративного чи іншого оснащення об'єкта благоустрою» (ст. 21). При цьому до малих архітектурних форм Закон №2807-IV відносить достатньо широкий відкритий перелік об'єктів, а саме: «... альтанки, павільйони, навіси; паркові арки (аркади) і колони (колонади); вуличні вази, вазони і амфори; декоративна та ігрова скульптура; вуличні меблі (лавки, лави, столи); сходи, балюстради; паркові містки; огорожі, ворота, ґрати; інформаційні стенди, дошки, вивіски; інші елементи благоустрою, визначені законодавством» (ч. 2 ст. 21). Із законодавчого визначення слідує, що обов'язковими умовами для віднесення об'єкту до МАФ є: 1) встановлення на об'єкті благоустрою (на територіях, чітко визначених законом: територіях загального користування; прибудинкових територіях; територіях будівель та споруд інженерного захисту територій; територіях підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору; та інші території в межах населеного пункту; 2) є елементом благоустрою, який передбачений виключно законодавством [1]. Крім того, звертає на себе увагу чинна постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.1994 р. №198, в якій додатково використовується поняття «мала архітектурна форма для провадження підприємницької діяльності». Відповідно до абз. 2 п. 4 цієї постанови (Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони) малою архітектурною формою для провадження підприємницької діяльності є невелика (площею до 30 м²) споруда торговельно-побутового призначення, яка виготовляється з полегшених конструкцій і встановлюється тимчасово без спорудження фундаменту [2]. Однак при порівнянні даного визначення з дефініцією, якою означається інше поняття – «тимчасова споруда» (у Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 р. №3038-VI) [3], виявляється їх

тотожність. Таку практику, звичайно, слід uważати недопустимою.

Тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності у вказаному законі трактується як одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту. Основні *різновиди ТС* визначені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності (наказ Мінрегіорозвитку від 21.10.2011 №244). До них належать споруди двох груп: 1) *пересувні ТС* - споруди, які не мають закритого приміщення для тимчасового перебування людей, у яких може бути розміщене торговельне обладнання, низькотемпературний прилавок, лоток, ємність, торговельний автомат, інші пристрої для сезонної роздрібної торгівлі та іншої підприємницької діяльності; 2) *стаціонарні ТС* - споруди, які мають закрите приміщення для тимчасового перебування людей і по зовнішньому контуру площу до 30 кв.м. *Отже, для віднесення до ТС об'єкт має володіти комплексом таких обов'язкових характеристик, відсутність хоча б однієї з яких виключає таку можливість:* 1) має торговельне, побутове, соціально-культурне чи інше призначення; 2) є так званим засобом здійснення підприємництва; 3) технічно є одноповерховою спорудою, що виготовляється з полегшених конструкцій, без улаштування фундаменту; 4) встановлюється тимчасово [4].

Системний аналіз правових норм, що регулюють правовий режим тимчасових споруд дає підстави означити такі *особливості*: 1) ТС належать до об'єктів містобудування на місцевому рівні (місцевої містобудівної діяльності); 2) на ТС поширюється заборона самовільного встановлення, визначена законами №2807-IV (п. 5 частини першої статті 16) та №3038-VI; 3) підставою для розміщення є Паспорт прив'язки тимчасової споруди (п. 2.1 Порядку розміщення тимчасових споруд №244); 4) розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування (частина четверта ст. 28 Закону №3038-VI) – Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності [4].

Таким чином, за правовим режимом функціонування малих архітектурних форм відрізняється від тимчасових споруд, що не дозволяє розглядати їх та пов'язані з ними відносини в комплексі, за одним алгоритмом. Базовим законодавчим актом, що визначає правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади МАФ є Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 №2807-IV; а правові та організаційні основи тимчасових споруд - Закон України «Про

регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 №3038-VI.

Література

1. Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 06.09.2005 р. №2807-IV. Голос України. 2005 (листопад 8). №211.
2. Про затвердження Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.1994 р. №198. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-94-%D0%BF>.
3. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. №3038-VI. Голос України. 2011 (березень 12). №45.
4. Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності: Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. №244. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1330-11>.

УДК 342.9(043.2)

Пивовар І.В., к.ю.н.,
Хекало О. І., студент магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДІАЦІЇ, ЯК ФОРМИ ВИРІШЕННЯ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ (АДМІНІСТРАТИВНИХ) СПОРІВ

Функціонуванню сучасного адміністративного судочинства характерна певна розбіжність між теорією та практикою, особливо його заключній стадії, коли законодавчі приписи фактично не виконуються зобов'язаними суб'єктами. Стосується це механізму виконання судових рішень, які після винесення судом, досить часто не виконуються, не дивлячись на наявність зобов'язувальної норми – частини другої статті 14 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) [1]. До основних причин такого стану, як правило відносять: безвідповідальність та перевантаженість виконавчої служби; «не задоволення» рішенням суду стороною, не на користь якої винесено рішення або відносно якої застосовано заходи адміністративної відповідальності, і яка в свою чергу, ігнорує виконання рішення, або подає апеляцію.

Тож закономірно виникають запитання: чи можна задовільнити інтереси усіх учасників спору та чи є обов'язковим вирішення спору саме в суді? Відповідь на перше очевидна – задовільнити абсолютно кожного учасника спору на всі 100%, у будь-якому випадку майже неможливо. Але досягти компромісу, який так чи інакше, може бути більш прийнятним сторонам аніж судові рішення, яке обмежене законом, можливо.